

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 19

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. J. P. Sartre consideră că:
  - a. în cazul omului, *esența precede existența*
  - b. în cazul omului, *existența precede esența*
  - c. sensul existenței ființei umane este apropierea de Dumnezeu
  - d. scopul existenței ființei umane este acela de a fabrica unelte
2. Morala răspunde la una din întrebările:
  - a. care opinii sunt adevărate și care sunt false?
  - b. ce sunt eu?
  - c. care acțiuni sunt bune și care sunt rele?
  - d. ce pot să știu?
3. Nu constituie o problemă de etică aplicată:
  - a. condamnarea la moarte
  - b. clonarea
  - c. eutanasia
  - d. căutarea fericirii
4. Libertatea negativă presupune:
  - a. implicarea în acțiuni dăunătoare altor oameni sau ordinii social-politice
  - b. absența constrângerilor arbitrar impuse de puterea politică sau de alții oameni
  - c. intervenția amplă a statului în sfera vieții individuale, intervenție menită să pună la dispoziția fiecărei persoane mijloacele necesare atingerii scopurilor sale
  - d. existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale, capacitatea fiecăruiu dintr-o persoană de a realiza ceea ce dorim
5. Omul, potrivit lui L. Blaga:
  - a. ființează numai *întru imediat și pentru securitate*
  - b. este creator de cultură
  - c. ființează numai *întru mister și pentru revelare*
  - d. relevă imediatul, fără a-l depăși
6. Responsabilitatea social-politică presupune:
  - a. o conducere politică de tip dictatorial
  - b. cedarea libertății în schimbul unor favoruri
  - c. abuzul de putere al statului
  - d. respectarea legilor și asumarea consecințelor încălcării lor
7. Etica aplicată se caracterizează prin faptul că:
  - a. este un demers reflexiv desfășurat asupra faptelor concrete
  - b. este un demers reflexiv desfășurat asupra faptelor generale
  - c. definește principiile universale ale acțiunilor morale
  - d. derivă principiile morale din analiza faptelor generale

8. La Aristotel, scopul urmărit pentru sine și nu pentru altceva, este:
- inteligenta
  - plăcerea
  - fericirea
  - bogăția
9. Care dintre următoarele forme ale imperativului categoric kantian este corectă?
- acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege fizică
  - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege universală
  - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege psihică
  - acționează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege cauzală
10. În viziunea lui L. Blaga, sensul existenței ființei umane constă în:
- alegerea dintr-o multitudine de posibilități
  - revelarea misterului, prin creație
  - practicarea îndoelii metodice
  - aflarea adevărului absolut

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte și teorii specifice eticii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Hedonismul	1. Îl are ca principal reprezentant pe J. St. Mill.
b. Utilitarismul	2. Consideră că plăcerea este scopul vieții.
c. Eudaimonismul	3. Are ca element central problema datoriei morale.
d. Etica deontologică	4. Este conceptul central al filosofiei lui Karl Marx.
	5. În sens literal înseamnă a avea <i>spirit bun</i> .

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *libertatea individuală este corelată responsabilității*. **8 puncte**

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța *societății civile în asigurarea respectării libertății individuale, într-o societate democratică*. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Omul este capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat; omul e în stare pentru acest destin să renunțe – câteodată chiar până la autonimicire la avantajele echilibrului și bucurile securității.

(L. Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale naturii umane. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *subiect creator și mutație ontologică*. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **4 puncte**

B. Știind că o formă a dreptății distributive are drept criteriu meritul:

1. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care meritul este aplicat în selectarea candidaților la un interviu de angajare pentru un loc de muncă. **6 puncte**